

Gebroeders Van Engelen: stralende specialisten van ijzer, RVS, superlegeringen en meer

Metaalrecyclingbedrijven, daarvan zijn er wel een aantal in Oost-Nederland. Autodemontagebedrijven? Ook daarvan hebben 'we' een hele hoop. Maar Gebroeders Van Engelen in Borne heeft iets bijzonders: het is één van de weinige bedrijven in Nederland dat de exacte samenstelling van RVS of superlegeringen kan vaststellen. Arie van Engelen is met zijn hightech analyse-apparaat een echte materiaalpecialist.

Samen met zijn broer Jan nam Arie het metaalrecyclingbedrijf en de autosloperij in 1990 over van hun vader. 'Vanwege gezondheidsredenen kon hij toen het bedrijf niet meer alleen voortzetten', legt Arie uit in het kantoor van de Van Engelens aan de Kleiweg in Borne. 'Hij begon in 1978 met de autosloperij, maar had daarvoor al een ijzer- en metaalhandel. In 1984 is het bedrijf naar de huidige locatie verhuisd. Eerst op een stuk grond van 5000 vierkante meter, maar inmiddels is dat uitgegroeid tot een complex van 20.000 vierkante meter. In 1996 is het bedrijf overgegaan naar een BV en toen hebben we tevens nieuwe kantoren en de bedrijfshal gebouwd. Toen zijn ze nog professioneler verdergegaan met het demonteren (strippen) van auto's, conform de norm van Auto Recycling Nederland.' Op datzelfde moment is van Engelen ook begonnen met het inzamelen van

oude loodaccu's, onder andere afkomstig van autobedrijven en acculeveranciers.

Overname

De echte groei naar het huidige materiaal-specialisme kwam toen Gebroeders Van Engelen de kans kreeg om een bedrijf over te nemen dat gespecialiseerd was in superlegeringen. 'Dat was in 2001', weet Arie van Engelen nog exact. 'Gaandeweg de tijd heeft dat steeds meer mijn interesse gewekt. Ik heb diverse cursussen en opleidingen gevolgd. Jan heeft op een gegeven moment de dagelijkse leiding op zich genomen, zodat ik mij volledig kon storten op de superlegeringen. Ik mag me nu zeker één van de specialisten noemen op dat gebied.'

Niton

Arie van Engelen staat op en loopt naar een kast. Daarin zit zijn geheime wapen, dat er uitziet als een soort Beam-me-up-Scotty-Star Trek-wapen. 'Hiermee maak ik analyses van allerlei soorten metalen', legt Van Engelen uit. 'Het grote voordeel is dat een klant mij kan belen en dan kan ik in

principe binnen een half uur ter plekke zijn. Weer een half uur later heeft de klant zijn analyse binnen, inclusief een 2.1-certificaat. Dat wil zeggen dat wij puur kijken naar de chemische samenstelling van het materiaal en geen rekening houden met de treksterkte of de behandeling die het materiaal gehad heeft. Reden genoeg om juist een beroep op ons te doen en gelukkig doen steeds meer bedrijven dat ook. De analyse op locatie met zo'n hoogwaardig apparaat is echt een sterk punt van ons.

Specialist

En dus mag hij op zijn visitekaartje zetten dat hij specialist is in hooggelegerde metaalafval, roestvast staallegeringen en metaalanalyses op locatie. 'We maken voor vrij veel bedrijven analyses. Zo krijg ik regelmatig van klanten de vraag om een meting te doen als het stuk materiaal al in de draaibank ligt. Dan zijn er toch twijfels over de kwaliteit gerezen. Het komt wel

voor dat een concurrent van een klant van ons een product veel goedkoper aanbiedt. Dan vraagt men mij om een analyse van het product van de concurrent te maken en vaak komt het erop neer dat er een goedkoper materiaal gebruikt wordt dan wat de afnemer wenst. Met ons rapport in de hand kan onze klant naar die afnemer toegaan en hem de situatie voorleggen. Tien tegen één dat de afnemer uiteindelijk toch bij onze klant blijft, op basis van steekhoudende argumenten. Het kan dan zijn dat het oorspronkelijke productie-procédé gehandhaafd blijft, of dat er wel naar een mindere kwaliteit grondstof overgestapt wordt. Maar dan ligt de keuze bij de klant, niet bij de producent.'

Handwerk

Naast de al belichte analyses op locatie, gebruikt Van Engelen zijn apparaat ook voor analyses van metaal dat binnenkomt op het bedrijf zelf. 'Particulieren, bedrijven en verenigingen kunnen hun overtollig of verzamelde metaal hier langs komen brengen, maar vanzelfsprekend bieden we ook de mogelijkheid om het op te komen halen. Dat is vooral bij grote hoeveelheden het geval. Bij veel bedrijven hebben we een container staan, die op afroep door onze chauffeurs opgehaald wordt.' Het uitzoeken van de verschillende metalen gebeurt handmatig. 'Het is allemaal handwerk wat wij hier doen. Ieder stuk metaal wordt stuk voor stuk beoordeeld op kwaliteit en samenstelling. Door onze jarenlange ervaring kunnen we veel met het blote oog en op gevoel herkennen, maar ook hier komt van tijd tot tijd het Niton analyseapparaat goed van pas.'

Specifiek

'Met ijzer is het niet zo moeilijk', gaat Van Engelen verder. 'Maar hele specifieke soorten metaal leggen we meteen apart. Stel dat het om materiaal gaat dat bijvoorbeeld geverfd is. Dan moet je dieper kijken om te bepalen wat voor materiaal

Niton

De Niton XLT die Van Engelen gebruikt werkt op basis van röntgenstralen. 'Je houdt het materiaal erop, zet het apparaat aan en de straling analyseert aan de hand van wat er teruggekaatst wordt het desbetreffende materiaal. De kilovolts die terugkomen worden omgezet in procenten en daaruit kan de samenstelling van het materiaal bepaald worden', treedt Van Engelen in detail. Zijn werk is duidelijk zijn hobby. 'Ik doe dit ontzettend graag. Heb de nodige specifieke diploma's behaald en ben me er steeds meer in gaan specialiseren. Omdat je met een stralingsapparaat werkt, moet je het diploma stralingsdeskundige 5A hebben.'

Soms vindt Van Engelen een kleine schat. 'Laatst had een vereniging een oud ijzer inzameling gedaan. Van een tandtechnisch centrum hadden ze een kistje meegereggen, met daarin een specifiek materiaal met een hoog percentage kobalt. Het bleek om een product te gaan met zestig procent kobalt. En dan zie je de prijs ineens snel stijgen. Een leek zou dat materiaal bij RVS kunnen gooien en dat zou ontzettend

zonde zijn. Dit soort materiaal kan direct ingezet worden om weer als grondstof te dienen voor dezelfde toepassing als oorspronkelijk. Het was een ontzettend zuiver materiaal.' Een ander voorbeeld zijn beitelplaatjes (ook wel widia-plaatjes genoemd), boren en frezen die door bedrijven worden opgespaard. Dit is een hardmetaal en heel waardevol. In de beitelplaatjes bijvoorbeeld, zit veel wolfram en dat is veel waardevoller dan ijzer en levert dus een aardige prijs op.'

poorten te hebben voor controle op eventuele radioactieve straling. Dat komt doordat uit onder meer Rusland in het verleden heel veel radioactief besmet materiaal binnenkwam. Wij hebben hier dan ook detectiepoorten. Iedere auto die binnenkomt wordt gedetecteerd op straling en het komt inderdaad wel eens voor dat we hier straling binnenkrijgen.' Druk om zijn gezondheid of van die van één van zijn medewerkers maakt Van Engelen zich niet. 'Als je maar weet waar je mee bezig bent. Ik denk dat als je mobiel belt of bij een hoogspanningsmast staat, je meer straling binnenkrijgt dan wij hier. Je moet natuurlijk niet even met je hand voor het analyseapparaat komen. Daarom heb ik deze ook altijd goed opgeborgen. Hier op kantoor in een goed beveiligde kluis en als ik er mee op pad ga dan heb ik een speciale lapstand mee. Die is onder andere bekleed met lood waar de straling absoluut niet doorheen kan. Het is absoluut veilig, zolang je er verantwoord mee omgaat en alleen gebruikt voor de doeleinden waarvoor het apparaat bedoeld is. En daarvoor kunnen bedrijven ons altijd bellen!'

Veiligheid

Zoals al geschreven werkt Van Engelen met straling. Beveiliging is dus nodig. 'Als je meer dan honderd ton RVS per jaar verhandelt, ben je verplicht om detectie-

poorten te hebben voor controle op eventuele radioactieve straling. Dat komt doordat uit onder meer Rusland in het verleden heel veel radioactief besmet materiaal binnenkwam. Wij hebben hier dan ook detectiepoorten. Iedere auto die binnenkomt wordt gedetecteerd op straling en het komt inderdaad wel eens voor dat we hier straling binnenkrijgen.' Druk om zijn gezondheid of van die van één van zijn medewerkers maakt Van Engelen zich niet. 'Als je maar weet waar je mee bezig bent. Ik denk dat als je mobiel belt of bij een hoogspanningsmast staat, je meer straling binnenkrijgt dan wij hier. Je moet natuurlijk niet even met je hand voor het analyseapparaat komen. Daarom heb ik deze ook altijd goed opgeborgen. Hier op kantoor in een goed beveiligde kluis en als ik er mee op pad ga dan heb ik een speciale lapstand mee. Die is onder andere bekleed met lood waar de straling absoluut niet doorheen kan. Het is absoluut veilig, zolang je er verantwoord mee omgaat en alleen gebruikt voor de doeleinden waarvoor het apparaat bedoeld is. En daarvoor kunnen bedrijven ons altijd bellen!'

Gebr. Van Engelen BV
Kleiweg 6
7621 GK Borne
Tel.: (074) 2667549
Fax: (074) 2669748
E-mail: info@v-engelen.nl